

สำเนาฉบับ

○ คำพิพากษา

(ต. ๑๘)

คดีหมายเลขดำที่ ๑๐๑๕/๒๕๖๕
คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๔๕/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองกลาง

วันที่ ๒๕ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { นายชาญ พวงเพ็ชร์ ที่ ๑ ผู้ฟ้องคดี
นายเดชา พวงงาม ที่ ๒
นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดี
ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ที่ ๒
กระทรวงการคลัง ที่ ๓

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีนี้อธิบดีศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งแยกคดีหมายเลขดำที่ ๑๐๑๕/๒๕๖๕ ออกเป็นรายคดี โดยกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ฟ้องคดีในคดีหมายเลขดำที่ ๑๐๑๕/๒๕๖๕ และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เป็นผู้ฟ้องคดีในคดีหมายเลขดำที่ ๑๗๙๒/๒๕๖๖ ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม กำหนดให้เป็นผู้ถูกฟ้องคดีในแต่ละคดีแล้วพิจารณาพิพากษาแต่ละคดีแยกกันไปตามข้อ ๘๐ วรรคสอง แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักตรวจสอบพิเศษ ภาค ๓ (จังหวัดนครปฐม) ได้ตรวจสอบการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จำนวน ๑๒ สัญญา ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ พบว่า การจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการ

/ส่วนท้องถิ่น...

ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นเหตุให้การจัดซื้อเครื่องออกกำลังกาย สูงกว่าราคาในท้องตลาด เป็นเงินจำนวน ๔๔,๕๗๔,๐๑๒.๑๔ บาท คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดฯ และจังหวัดปทุมธานี พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการจัดซื้อ เครื่องออกกำลังกายดังกล่าวเป็นไปตามระเบียบกฎหมายครบถ้วน เห็นควรยุติเรื่อง และได้แจ้งรายงานการสอบข้อเท็จจริงให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ทราบ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้พิจารณากรณีข้างต้นแล้วเห็นว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีจัดซื้อเครื่องออกกำลังกาย ในราคาสูงกว่าที่ควรจะเป็น เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๔๒,๐๓๘,๓๒๓.๕๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้อนุมัติให้ดำเนินการ จัดซื้อตามสัญญาเลขที่ ๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ สัญญาเลขที่ ๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ สัญญาเลขที่ ๑๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ สัญญา เลขที่ ๑๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ สัญญาเลขที่ ๒๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖ สัญญาเลขที่ ๒๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ และสัญญาเลขที่ ๒๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในกรณีดังกล่าว จำนวน ๗ สัญญา คิดเป็นเงินจำนวน ๒,๓๓๐,๓๙๔.๘๙ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหม ทดแทน จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ อุทธรณ์คำสั่งข้างต้นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ สืบมาก ที่ ปท ๕๑๐๐๑/๐๑๓ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทราบว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้ว เห็นควรยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่า คำสั่งและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากสัญญาที่ ๕/๒๕๕๕ จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องใช้สิทธิเรียกร้องในความเสียหายกรณีดังกล่าวภายในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ แต่กลับแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทราบเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องเมื่อพ้นสิบปีแล้วตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมาย แห่งแพ่งและพาณิชย์ อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิด ทางละเมิดฯ ได้รับทราบรายงานของคณะกรรมการฯ และมีความเห็นว่า ไม่มีเจ้าหน้าที่ต้องรับผิด ทางละเมิด เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๐ วันดังกล่าวจึงเป็นวันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิด และรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้พึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแล้ว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหารส่วน จังหวัดปทุมธานี ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับคำสั่ง ข้างต้นเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเมื่อพ้นกำหนด สองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้พึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหม

/ทดแทน...

ทดแทน นอกจากนี้ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มิได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๗ ของระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่กลับมีความเห็นกรณีดังกล่าวเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำสั่งที่พิพาทในคดีนี้จึงไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย อีกทั้ง การที่สำนักตรวจสอบพิเศษ ภาค ๓ (จังหวัดนครปฐม) นำเครื่องออกกำลังกายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีจัดซื้อใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๑๒ สัญญา ไปเปรียบเทียบกับ เครื่องออกกำลังกายที่ท้องถิ่นข้างเคียงได้จัดซื้อในปีงบประมาณเดียวกัน ซึ่งมีคุณลักษณะ คุณสมบัติ คุณภาพ ขนาด ชนิด ที่มีลักษณะแตกต่างกันควรมีราคาเดียวกัน และยังนำเอา เอกสารคุณลักษณะ ชนิด และขนาดของเครื่องออกกำลังกายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ปทุมธานีทำการจัดซื้อไปสอบถามผู้จำหน่ายสินค้าซึ่งมิได้เป็นผู้จำหน่ายสินค้าในจังหวัดปทุมธานี และมีได้เป็นผู้เสนอราคามาเปรียบเทียบ จึงไม่เป็นไปตามหลักวิชาการ นอกจากนี้ การดำเนินการ จัดซื้อจัดจ้างในกรณีนี้ก็มิได้เป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้รับจ้าง หรือขัดขวาง หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการกีดกันการเสนอราคาแต่อย่างใด โดยผู้เสนอราคาได้เสนอราคาต่ำสุดชุดละ ๔๘๖,๐๐๐ บาท ซึ่งแตกต่างจากราคาที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอ้างว่าเป็นราคาที่ควรจะเป็น ชุดละ ๒๑๒,๔๕๑.๕๐ บาท ราคากลางที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสืบมานั้นจึงไม่เป็นไป ตามรูปแบบขั้นตอน ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้กำหนดราคา เครื่องออกกำลังกายตามโครงการข้างต้น โดยใช้ราคาที่เคยจัดซื้อครั้งล่าสุดภายใน ๒ ปีงบประมาณ จึงเป็นการปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว การอนุมัติการจัดซื้อเครื่อง ออกกำลังกายจึงไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี แต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ปทุมธานี เป็นเงินจำนวน ๒,๓๓๐,๓๙๔.๘๙ บาท

๒. เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

๓. ขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งจังหวัดปทุมธานี ที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุด

ศาลมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ ไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตาม คำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไว้พิจารณา

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า สำนักตรวจสอบพิเศษ ภาค ๓ (จังหวัดนครปฐม) ได้ตรวจสอบสืบสวนการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จำนวน ๑๒ สัญญา คิดเป็นเงินจำนวน ๗๔,๑๑๘,๕๐๐ บาท ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ พบว่า การจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นเหตุให้การจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายสูงกว่าราคาในท้องตลาด เป็นเงินจำนวน ๔๔,๕๗๔,๐๑๒.๑๔ บาท ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งจังหวัดปทุมธานีลับมากที่ ๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดฯ เพื่อสอบสวนกรณีดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้ว ไม่พบว่ามีพฤติการณ์อันเชื่อได้ว่าการทุจริตหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงแต่อย่างใด และการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีในกรณีข้างต้นเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดปทุมธานีเกิดความคุ้มค่า มิได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่งบประมาณของราชการแต่อย่างใด เห็นควรยุติเรื่อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นชอบตามรายงานของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดฯ เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๐ หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลับมากที่ ปท ๕๑๐๐๑/๐๐๕ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๑ แจ้งผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดกรณีดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตรวจสอบ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือลับมากด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๕.๖/ล ๓๐๒๑ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบว่า โครงการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้จัดซื้อตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นราคาที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีเคยซื้อครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ จากการตรวจสอบพบว่า เมื่อนำรายละเอียดและคุณลักษณะของสัญญาซื้อขายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีเคยจัดซื้อในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ มาเปรียบเทียบกับราคาซื้อขายเครื่องออกกำลังกายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๑๒ สัญญา พบว่า พัสตุนั้นมีรายละเอียดคุณลักษณะที่ไม่เหมือนกันทั้งในรายละเอียดของขนาดและรูปทรง จึงไม่สามารถนำราคาที่เคยซื้อครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ มาเปรียบเทียบกับเพื่อกำหนดเป็นราคากลางที่จะใช้เป็นราคาเริ่มต้นในการจัดซื้อได้ อีกทั้ง จากการตรวจสอบในขั้นตอนการขออนุมัติจัดซื้อเครื่องออกกำลังกาย ปรากฏว่า องค์การบริหาร

/ส่วนจังหวัด...

ส่วนจังหวัดปทุมธานีไม่ได้มีการสืบราคาของเครื่องออกกำลังกายจากบริษัทที่จำหน่ายตามท้องตลาดและท้องถิ่นอื่นจำนวน ๓ ราย ตามที่ปรากฏในรายงานขอซื้อแต่อย่างใด กรณีจึงถือได้ว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงตามรายงานการตรวจสอบสืบสวนของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแล้วพบว่า เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สืบราคาเครื่องออกกำลังกายจากผู้จำหน่ายเครื่องออกกำลังกายในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดใกล้เคียงเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๓ ราย เป็นราคาในปีที่ใกล้เคียงกับการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงเห็นควรนำราคาสูงสุดของแต่ละอุปกรณ์ในแต่ละบริษัทดังกล่าวมากำหนดเป็นราคากลางที่เหมาะสมในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ทั้ง ๑๒ สัญญา เมื่อนำราคาของเครื่องออกกำลังกายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีจัดซื้อจำนวน ๑๕๑ ชุด คิดเป็นเงินจำนวน ๗๔,๑๑๘,๕๐๐ บาท เปรียบเทียบกับราคากลางที่ควรจะเป็นของเครื่องออกกำลังกาย คิดเป็นเงินจำนวน ๓๒,๐๘๐,๑๗๖.๕๐ บาท แล้ว เห็นว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายในราคาสูงกว่าที่ควรจะเป็น ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๔๒,๐๓๘,๓๒๓.๕๐ บาท เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว กำหนดวงเงินให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๕๐ ของความเสียหายแต่ละสัญญาสำหรับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นั้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบโดยมิได้ทักท้วงหรือสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทบทวนแก้ไขให้ถูกต้องตามระเบียบแต่กลับลงนามอนุมัติให้จัดซื้อตามราคากลางที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอมา ทำให้ทางราชการต้องทำสัญญาจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายในราคาสูงกว่าที่ควรจะเป็น พฤติการณ์ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๑๕ ของความเสียหายร้อยละ ๕๐ ของแต่ละสัญญา จำนวน ๗ สัญญา คิดเป็นเงินจำนวน ๒,๓๓๐,๓๙๔.๘๙ บาท หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีดังกล่าวให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทราบคำสั่งข้างต้นเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ กลับมาที่ ปท ๕๑๐๐๑/๐๑๓ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทราบว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วเห็นควรยกอุทธรณ์ของ

/ผู้ฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับคำสั่งข้างต้นเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ทั้งนี้ ขั้นตอนกระบวนการในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๗ สัญญา ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้อนุมัตินั้น เป็นการดำเนินการตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด เรื่อง งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมฉบับที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ หมวดครุภัณฑ์ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะโดยสอบถามจากบริษัทที่จำหน่ายตามท้องตลาด และท้องถิ่นอื่นจำนวน ๓ ราย อีกทั้งการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นเป็นการดำเนินการตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับข้อ ๑๘ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจปฏิบัติเป็นประการอื่นใดได้ การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่มีสิทธิฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อศาล นอกจากนี้ คดีนี้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิดฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้ว มิได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่งบประมาณของราชการแต่อย่างใด เห็นควรยุติเรื่อง จึงทำให้ไม่มีผู้ซึ่งต้องรับผิดจากกรณีดังกล่าว กรณีจึงไม่ถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในกรณีดังกล่าว อายุความสองปีในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่จึงยังไม่เริ่มนับ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กับพวก ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กับพวก จึงต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในความเสียหายดังกล่าว กรณีจึงถือได้ว่า วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับทราบผลการพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นวันที่รู้ตัวผู้ที่จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ การใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องภายในกำหนดอายุความ ๑ ปี นับแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ อีกทั้งค่าเสียหายที่หน่วยงานของรัฐเรียกร้องในมูลละเมิดที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กระทำผิดนั้นเป็นการเรียกร้องค่าเสียหายในมูลอันเป็นความผิดที่มีโทษทางอาญา ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือ

/ละเว้น...

ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีอายุความ ๑๕ ปี ตามมาตรา ๙๕ (๓) แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว กรณีนี้จึงเป็นคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาที่ต้องใช้อายุความทางอาญาที่ยาวกว่ามาใช้บังคับ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองปทุมธานีไว้แล้ว เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ ดังนั้น คำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องภายในอายุความแล้ว

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การและแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การทำนองเดียวกับคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า เมื่อโครงการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามสัญญาเลขที่ ๕/๒๕๕๕ ได้จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ กรณีจึงถือว่าวันทำสัญญาดังกล่าวเป็นวันที่หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิด อายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องในมูลละเมิดในกรณีนี้จึงมีกำหนดอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันทำสัญญา ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องภายในกำหนดอายุความตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว อีกทั้งเมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ลงลายมือชื่อตามรายงานขออนุมัติซื้อเครื่องออกกำลังกายตามที่ได้บังคับบัญชาเสนอมาตามลำดับชั้น โดยรายงานดังกล่าวระบุราคามาตรฐานของการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายติดตั้งบริเวณสวนสาธารณะในเขตจังหวัดปทุมธานีว่า เนื่องจากเป็นครุภัณฑ์ที่ไม่มีกำหนดไว้ในบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ โดยตั้งงบประมาณตามราคาท้องถื่น แต่ก็ไม่ปรากฏเอกสารหลักฐานการสืบราคาเครื่องออกกำลังกายดังกล่าวไว้แต่อย่างใด ประกอบกับตามสำนวนการสอบสวนยังปรากฏว่า โครงการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายดังกล่าวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ นั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้นำราคาที่เคยจัดซื้อในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ มากำหนดเป็นราคากลางในการจัดซื้อ แต่จากการตรวจสอบเอกสารหลักฐานปรากฏว่า รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องออกกำลังกายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีจัดซื้อในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ และนำมากำหนดเป็นราคามาตรฐาน เพื่อจัดซื้อในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ นั้น ก็มีรายละเอียดคุณลักษณะของเครื่องออกกำลังกายที่แตกต่างกัน องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีจึงไม่สามารถนำราคาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ มาใช้เป็นราคากลางในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบโดยมิได้ทักท้วงหรือสั่งการให้ผู้ได้บังคับบัญชาทบทวนแก้ไขให้ถูกต้องตามระเบียบ แต่กลับลงนามอนุมัติให้จัดซื้อตาม

/ราคากลาง...

ราคากลางที่ผู้ได้บังคับบัญชาเสนอมา ทำให้ทางราชการต้องทำสัญญาซื้อเครื่องออกกำลังกาย สูงกว่าที่ควรจะเป็น พฤติการณ์ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับความเสียหาย และเมื่อคำนึง ถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้เจ้าหน้าที่ที่มีส่วน เกี่ยวข้องรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๕๐ ของความเสียหายในแต่ละสัญญา ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในสัญญาที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้อง

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ คัดค้านคำให้การว่า ภายหลังจากที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีความเห็นให้ดำเนินคดีกับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กับพวก และได้มีการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงาน สอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี โดยมีการสอบสวนพยานบุคคลและพยานเอกสาร แล้วส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เคยเรียกบุคคลเข้าไปให้ถ้อยคำต่อพนักงานไต่สวน แต่ก็ไม่ได้ มีการแจ้งข้อกล่าวหาต่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างใด และปัจจุบันอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็มีใ้ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๑ ในความผิด ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา แต่อย่างใด การใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน จึงต้องนำอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ คือ อายุความ ๑๐ ปี นับแต่ วันทำละเมิด และภายในระยะเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่ทราบเหตุแห่งการละเมิดตามกฎหมาย หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ประสงค์จะใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในคดีแพ่ง เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาที่สามารถใช้อายุความตามประมวลกฎหมายอาญาที่ยาวกว่ามาบังคับใช้ ได้ นั้น จะต้องใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนโดยยื่นคำร้องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติ มิชอบภาค ๑ คำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายให้แก่องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดปทุมธานี จึงเป็นการออกคำสั่งเมื่อพ้นกำหนดอายุความ ๑๐ ปี ตามประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น คำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีพิพาทในคดีนี้ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การเพิ่มเติมโดยยืนยันตามคำให้การเดิม

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การเพิ่มเติมว่า เมื่อการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จำนวน ๑๒ สัญญา ได้มีการทำสัญญาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ และเป็นการจัดซื้อที่ไม่ได้มีการสืบราคาท้องตลาด เพื่อกำหนดราคากลาง แต่ได้นำวงเงินงบประมาณตามข้อบัญญัติฯ มาเป็นวงเงินเริ่มต้น การประมูลจนได้ผู้ชนะการเสนอราคาและได้จัดทำสัญญากับผู้ชนะการเสนอราคา เป็นเหตุให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับความเสียหายจากการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกาย ในราคาที่สูงกว่าที่ควรจะเป็น พฤติการณ์ดังกล่าวจึงเชื่อได้ว่าเป็นการทุจริตทำให้ราชการได้รับ

/ความเสียหาย...

ความเสียหายตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในกรณีดังกล่าว และได้มีหนังสือกระทรวงการคลัง ลับมาก ต่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๕.๖/ล๓๐๒๑ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ และได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี กรณีจึงถือได้ว่า อายุความในคดีนี้จะต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับแจ้งความเห็นจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ คือ นับตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ กรณีจึงถือได้ว่า เป็นการใช้สิทธิเรียกร้องภายในกำหนดอายุความ ๑ ปี แล้ว นอกจากนี้ คดีนี้ยังเป็นคดีละเมิดในมูลอันเป็นความผิดที่มีโทษตามกฎหมายอาญา ซึ่งมีกำหนดอายุความ ๑๕ ปี ตามมาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งประมวลกฎหมายอาญา ประกอบกับมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีจึงยังคงมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ โดยยื่นฟ้องคดีต่อศาลได้ภายในกำหนดอายุความ ๑๕ ปี (ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐) ดังนั้น คำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในคดีนี้จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การเพิ่มเติมโดยขอยืนยันตามคำให้การเดิม

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นเอกสารหลักฐานตามคำสั่งศาล ดังนี้ (๑) คำสั่งจังหวัดปทุมธานี ลับมาก ที่ ๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบละเมิดฯ (๒) สำเนารายงานการตรวจสอบสืบสวนของสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ (จังหวัดนครปฐม) กรณีการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จำนวน ๑๒ สัญญา ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๓ ยื่นเอกสารหลักฐานตามคำสั่งศาล ดังนี้ (๑) สำเนารายงานการตรวจสอบสืบสวนของสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ กรณีการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จำนวน ๑๒ สัญญา ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ (ฉบับสมบูรณ์) (๒) สำเนาบันทึกถ้อยคำพยานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง พร้อมเอกสารหลักฐานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๓ ใช้ประกอบการพิจารณาทั้งหมด

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๓ ชี้แจงตามคำสั่งศาลว่า ในการสืบราคาเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๘ อุปกรณ์ จากผู้ประกอบการ จำนวน ๓ ราย คือ (๑) บริษัท เดอะวัน ทอย จำกัด (๒) บริษัท เน็กซ์ วิชั่น เทคโนโลยี จำกัด และ (๓) บริษัท โฟฟาน เซนได เอ็นจิเนียริง จำกัด ตามตารางเปรียบเทียบราคาเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีกับ

/ผู้จำหน่าย...

ผู้จำหน่ายที่สืบราคา หน้า ๒๖ ของรายงานการตรวจสอบสืบสวนของสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นราคาอุปกรณ์เครื่องออกกำลังกายเพียงอย่างเดียว ไม่รวมราคาป้ายการเล่นตามที่ปรากฏในรายละเอียดแนบท้ายสัญญาซื้อขายเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีแต่อย่างใด ส่วนกรณีการสืบราคาป้ายการเล่นที่ปรากฏในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ จากบริษัททั้ง ๓ รายข้างต้น นั้น เห็นว่า ป้ายการเล่นตามรูปแบบที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีกำหนดนั้น เป็นป้ายที่ออกแบบไว้เฉพาะสำหรับเครื่องเล่นแต่ละชนิดเป็นการเฉพาะ ซึ่งไม่ได้มีจำหน่ายทั่วไปตามท้องตลาด อีกทั้งการสืบราคาป้ายการเล่นเพื่อนำมาเปรียบเทียบราคากับป้ายการเล่นที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีกำหนดระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ จะต้องสืบราคาย้อนหลังไปในช่วงเวลาดังกล่าว แต่ขณะนี้ระยะเวลาได้ล่วงเลยมามากกว่า ๑๐ ปี แล้ว รวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อราคาป้ายการเล่น เช่น อัตราค่าแรง ค่าขนส่ง ค่าดำเนินการต่าง ๆ ก็ต้องทำการสืบราคาในช่วงเวลานั้นเช่นกัน ดังนั้น จึงไม่สามารถทำการสืบราคาได้

ศาลออกนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๗ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน พิจารณาคำแถลงเป็นหนังสือของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม และพยานหลักฐานอื่นจากการแสวงหาข้อเท็จจริงของศาลแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ขณะผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายจากผู้ขาย จำนวน ๑๒ สัญญา กำหนดประมาณการราคาเครื่องออกกำลังกายชุดละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๗๔,๑๑๘,๕๐๐ บาท ต่อมา สำนักตรวจสอบพิเศษ ภาค ๓ (จังหวัดนครปฐม) ได้ตรวจสอบสืบสวนการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีตามรายการข้างต้นแล้ว พบว่า การจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นเหตุให้การจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายสูงกว่าราคาในท้องตลาด เป็นเงินจำนวน ๔๔,๕๗๔,๐๑๒.๑๔ บาท ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งจังหวัดปทุมธานี ฉบับที่ ๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดเพื่อสอบสวนกรณีดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีในกรณีข้างต้นได้ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายครบถ้วนทุกชั้นตอนแล้ว ไม่พบว่ามีพฤติการณ์อันเชื่อได้ว่ามีการทุจริตหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงแต่อย่างใด เห็นควรยุติเรื่อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นชอบ

/ตามรายงาน...

ตามรายงานของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๐ และได้มีหนังสือลับมาก ที่ ปท ๕๑๐๐๑/๐๐๕ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๑ แจ้งผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดกรณีดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตรวจสอบ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือลับมาก ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๕.๖/ล ๓๐๒๑ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้จัดซื้อเครื่องออกกำลังภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ในราคาที่สูงกว่าที่ควรจะเป็น ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๔๒,๐๓๘,๓๒๓.๕๐ บาท เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว กำหนดวงเงินให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๕๐ ของความเสียหายแต่ละสัญญา สำหรับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นั้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบ โดยมีได้ทักท้วงหรือสั่งการให้ผู้ได้บังคับบัญชาทบทวนแก้ไขให้ถูกต้องตามระเบียบแต่กลับลงนามอนุมัติให้จัดซื้อตามราคากลางที่ผู้ได้บังคับบัญชาเสนอมา ทำให้ทางราชการต้องทำสัญญาซื้อขายเครื่องออกกำลังภายในราคาที่สูงกว่าที่ควรจะเป็น พฤติการณ์ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๑๕ ของความเสียหายร้อยละ ๕๐ ของแต่ละสัญญา จำนวน ๗ สัญญา คือ สัญญาเลขที่ ๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ สัญญาเลขที่ ๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ สัญญาเลขที่ ๑๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ สัญญาเลขที่ ๑๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ สัญญาเลขที่ ๒๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖ สัญญาเลขที่ ๒๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ และสัญญาเลขที่ ๒๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ คิดเป็นเงินจำนวน ๒,๓๓๐,๓๙๔.๘๙ บาท หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีดังกล่าวให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทราบคำสั่งข้างต้นเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลับมาก ที่ ปท ๕๑๐๐๑/๐๑๓ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทราบว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วเห็นควรยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือข้างต้นเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่า คำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล

/ศาลได้ตรวจ...

ศาลได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบ
ด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
ที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เป็นเงินจำนวน ๒,๓๓๐,๓๙๔.๘๙ บาท และคำวินิจฉัย
อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทราบ
ตามหนังสือ ลับมาก ที่ ปท ๕๑๐๐๑/๐๑๓ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เป็นคำสั่งที่ชอบด้วย
กฎหมายหรือไม่

โดยที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่า การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการออก
คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีนั้น
เป็นการดำเนินการตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจปฏิบัติ
เป็นประการอื่นใดได้ การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว ผู้ฟ้องคดีที่ ๑
จึงไม่มีสิทธิฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อศาล จึงมีปัญหาต้องพิจารณาก่อนว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความ
เดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจาก
การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อันจะเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ผู้ใดได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะ
เดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำ หรือการงดเว้นการกระทำ
ของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง หรือ
กรณีอื่นใดที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองตามมาตรา ๙ และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อน
หรือความเสียหายหรือยุติข้อโต้แย้งนั้น ต้องมีคำสั่งตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ ผู้นั้นมีสิทธิ
ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง คดีนี้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องว่า คำสั่งองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้
ค่าสินไหมทดแทนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เป็นเงินจำนวน ๒,๓๓๐,๓๙๔.๘๙ บาท
ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
ซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ
ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓
แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และโดยที่
คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่องค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดปทุมธานีนั้นเป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ คำสั่งข้างต้นจึงเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่

/ที่มีผล...

ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ โต้แย้งว่า คำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายและมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่ง ข้างต้น กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ซึ่งอยู่ในบังคับของคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีคำขอให้ศาล มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งข้างต้น อันเป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งบังคับให้ได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงฟังไม่ขึ้น

เนื่องด้วยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดได้รับทราบรายงานของคณะกรรมการฯ และมีความเห็นว่า ไม่มีเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบละเมิดเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๐ วันดังกล่าวจึงเป็นวันที่ หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้พึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแล้ว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐ รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้พึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน นั้น จึงมีปัญหา ต้องพิจารณาก่อนว่า การออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดปทุมธานี เป็นการใช้สิทธิเรียกร้องภายในกำหนดอายุความตามกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อ หน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการ ปฏิบัติหน้าที่การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และวรรคสอง บัญญัติว่า สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจาก เจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐ รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐ เห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด ให้สิทธิ

/เรียกร้อง...

เรียกเครื่องสำอางใหม่ทดแทนนั้นมีการกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และมาตรา ๑๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๘ หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด จากบทบัญญัติข้างต้นเห็นได้ว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ได้กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ต่อหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ หน่วยงานของรัฐที่เสียหายย่อมมีสิทธิเรียกเครื่องสำอางใหม่ทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นภายในกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือใช้สิทธิเรียกเครื่องสำอางใหม่ทดแทนภายในกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบแต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบ แล้วแต่กรณี เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้ทำการสอบสวนกรณีพิพาทแล้วเห็นว่า การดำเนินการจัดซื้อเครื่องสำอางกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้ว ไม่พบว่ามีพฤติการณ์อันเชื่อได้ว่าการทุจริตหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงแต่อย่างใด เห็นควรยุติเรื่อง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นชอบตามรายงานของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๐ กรณีจึงยังถือไม่ได้ว่า หน่วยงานของรัฐได้รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดซื้อเครื่องสำอางกำลังกายตามโครงการที่พิพาทได้ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้ว และไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบ กำหนดอายุความสองปีในการใช้สิทธิเรียกเครื่องสำอางใหม่ทดแทนจากเจ้าหน้าที่จึงยังไม่เริ่มนับ แต่เมื่อต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ลับมาก ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๕.๖/ล ๓๐๒๑ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้จัดซื้อเครื่องสำอางกำลังกายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ในราคาที่สูงกว่าที่ควรจะเป็น ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย โดยในส่วนของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นั้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบ โดยมีได้หักท้วงหรือสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทบทวนแก้ไขให้ถูกต้องตามระเบียบ แต่กลับลงนามอนุมัติให้จัดซื้อตามราคากลางที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอมา ทำให้ทางราชการต้องทำสัญญาจัดซื้อเครื่องสำอางกำลังกายในราคาที่สูงกว่าที่ควรจะเป็น พฤติการณ์ถือได้ว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่องค์การ

/บริหาร...

บริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จึงถือเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบ สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจึงมีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนภายในกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจรับฟังได้

โดยที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่า การจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายที่พิพาทตามสัญญาที่ ๕/๒๕๕๕ ได้จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องใช้สิทธิเรียกร้อง ในความเสียหายดังกล่าวภายในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับแจ้งคำสั่ง เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิด จึงมีปัญหาต้องพิจารณาก่อนว่า การออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ในส่วนความเสียหายจากการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกาย ที่พิพาทตามสัญญาที่ ๕/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ เป็นการใช้สิทธิเรียกร้องภายใน กำหนดอายุความตามกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดนั้น ท่านว่าขาดอายุความเมื่อพ้นปีหนึ่ง นับแต่วันที่ผู้ต้องเสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้ที่จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือเมื่อพ้น สิบปีนับแต่วันทำละเมิด และวรรคสอง บัญญัติว่า แต่ถ้าเรียกร้องค่าเสียหายในมูลอันเป็น ความผิดมิใช่โทษตามกฎหมายลักษณะอาญา และมีกำหนดอายุความทางอาญายาวกว่าที่กล่าวมา นั้นไซ้ ท่านให้อายุความที่ยาวกว่านั้นมาบังคับ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ถ้าไม่มีผู้ใดฟ้องทางอาญา สิทธิของผู้เสียหายที่จะฟ้องทางแพ่ง เนื่องจากความผิดนั้นย่อมระงับไปตามกำหนดเวลาดังที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา เรื่องอายุความฟ้องคดีอาญา แม้ถึงว่าผู้เยาว์หรือผู้วิกลจริตในมาตรา ๑๙๓/๒๐ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะเป็นผู้ฟ้องหรือได้ฟ้องต่างหากจากคดีอาญาก็ตาม ประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ... (๒) สิบห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงยี่สิบปี... และมาตรา ๑๕๗

/บัญญัติว่า...

บัญญัติว่า ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี... พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๑๐ วรรคสอง บัญญัติว่า สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่งให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดแต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นมิกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง จากบทบัญญัติข้างต้นเห็นได้ว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ได้กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ต่อหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของรัฐที่เสียหายย่อมมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นภายในกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนภายในกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดแต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด แล้วแต่กรณี โดยการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนทั้งสองกรณีข้างต้นจะต้องกระทำภายในกำหนดสิบปีนับแต่วันทำละเมิด แต่หากปรากฏว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่นั้นเป็นความเสียหายที่มีมูลอันเป็นความผิดที่มีโทษตามกฎหมายลักษณะอาญา สิทธิที่จะเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนย่อมต้องบังคับตามกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาเรื่องอายุความฟ้องคดีอาญาตามมาตรา ๔๔๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบกับมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทั้งนี้ โดยอาจปรากฏการกระทำอันเป็นความผิดอาญาที่ก่อให้เกิดความเสียหายดังกล่าวอยู่ในคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หรืออาจบรรยายมาในคำฟ้อง หรือปรากฏหลักฐานจากเอกสารท้ายคำฟ้องไม่ว่าจะได้มีการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยการร้องทุกข์ กล่าวโทษ หรือฟ้องคดี หรือไม่ก็ตาม เมื่อคดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ รายงานผลการตรวจสอบการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทราบว่า การจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายข้างต้นไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เชื่อได้ว่าเป็นการทุจริตอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

/เพื่อให้เกิด...

เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และให้ดำเนินการทางอาญากับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะความผิดข้างต้นต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองปทุมธานี เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ การใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามกรณีพิพาทในคดีนี้ จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีมูลอันเป็นความผิดที่มีโทษตามประมวลกฎหมายอาญา และเป็นความผิดอาญาตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยมีอายุความสิบห้าปี ตามมาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นอายุความที่ยาวกว่าอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในมูลละเมิดตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น อายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในมูลละเมิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีกำหนดอายุความสิบห้าปีนับแต่วันกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๔๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว และมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประกอบกับมาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งประมวลกฎหมายอาญา เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำสัญญาซื้อขายเครื่องออกกำลังกายกับบริษัทสโเลเดอร์เวิลด์ ซิสเต็มส์ จำกัด ตามสัญญาเลขที่ ๕/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ วันดังกล่าวจึงเป็นวันทำละเมิดและเป็นวันเริ่มต้นอายุความแห่งสิทธิเรียกร้องในนี้มูลละเมิด การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ กรณีจึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนภายในกำหนดอายุความสิบห้าปีนับแต่วันกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๔๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประกอบกับมาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งประมวลกฎหมายอาญา ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจรับฟังได้

กรณีผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มิได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้คำสั่งที่พิพาทในคดีนี้ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น เห็นว่า ระยะเวลาที่กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาตรวจสอบสำนวนให้แล้วเสร็จตามข้อ ๑๗ วรรคห้า ของระเบียบดังกล่าว เป็นเพียงระยะเวลาเร่งรัดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนอายุความสองปีตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ สิ้นสุดลงไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือหนึ่งปี แล้วแต่กรณี

/เท่านั้น...

เท่านั้น และแม้ว่าหน่วยงานของรัฐที่เสียหายจะได้ออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยเป็นกรณีที่ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาข้างต้นก็ตาม ก็มีได้ทำให้คำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะเหตุดังกล่าวแต่อย่างใด อีกทั้งข้อเท็จจริงในกรณีนี้ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้เห็นชอบตามรายงานของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดที่มีความเห็นว่า การดำเนินการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้ว ไม่พบว่ามีพฤติการณ์อันเชื่อได้ว่าการทุจริตหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงแต่อย่างใด เห็นควรยุติเรื่อง และได้รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตรวจสอบ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยกรมบัญชีกลาง ได้มีหนังสือ ลับมาก ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๕.๖/ล ๓๐๒๑ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ได้จัดซื้อเครื่องออกกำลังกายในราคาที่สูงกว่าที่ควรจะเป็นทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายอันเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใช้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบ ให้สิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนนั้นมิกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ในการพิจารณารายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องพิจารณาตามข้อ ๑๗ วรรคห้า ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่อย่างใด ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจรับฟังได้

กรณีมีปัญหาต้องพิจารณาต่อไปว่า คำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

โดยมีปัญหาที่จะต้องพิจารณาก่อนว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงอันเป็นการละเมิดต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ บัญญัติว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิด

/ชดใช้...

ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ บัญญัติว่า ในจังหวัดหนึ่งให้มีองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น มาตรา ๓๕/๕ บัญญัติว่า นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ และนโยบาย (๒) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด... มาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกฎหมาย และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัด มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้ (๑)... (๙) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ บัญญัติว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้ (๑)... (๑๘) การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น... ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในขณะเกิดเหตุพิพาท ข้อ ๕ กำหนดว่า ในระเบียบนี้ “ผู้สั่งซื้อหรือผู้สั่งจ้าง” หมายความว่า ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ซื้อหรือจ้างตามระเบียบนี้... และข้อ ๒๐ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ก่อนดำเนินการซื้อหรือจ้างทุกวิธี นอกจากการซื้อที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้างตามข้อ ๒๑ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำรายงานเสนอผู้สั่งซื้อหรือผู้สั่งจ้างตามรายการดังต่อไปนี้ (๑) เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องซื้อหรือจ้าง (๒) รายละเอียดของพัสดุที่จะซื้อหรืองานที่จะจ้าง (๓) ราคามาตรฐานหรือราคากลางของทางราชการ หรือราคาที่เคยซื้อหรือจ้างครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ (๔) วงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง โดยให้ระบุวงเงินงบประมาณ วงเงินตามโครงการเงินกู้ หรือเงินช่วยเหลือที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งนั้นทั้งหมด ถ้าไม่มีวงเงินดังกล่าวให้ระบุวงเงินที่ประมาณว่าจะซื้อหรือจ้างในครั้งนั้น (๕) กำหนดเวลาที่ต้องการใช้พัสดุนั้น หรือให้งานนั้น

/แล้วเสร็จ...

แล้วเสร็จ (๖) วิธีที่จะซื้อหรือจ้าง และเหตุผลที่ต้องซื้อหรือจ้างโดยวิธีนั้น และ (๗) ข้อเสนออื่น ๆ เช่น การขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ ที่จำเป็นในการซื้อหรือจ้าง การออกประกาศสอบราคาหรือประกาศประกวดราคา จากบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เห็นได้ว่า เจตนารมณ์ของกฎหมายข้างต้นมุ่งหมายที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกหรือกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐอันเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่หน่วยงานของรัฐก็ต่อเมื่อได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น และการกระทำที่จะถือว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงนั้น หมายถึง การกระทำโดยมิได้เจตนา แต่เป็นการกระทำโดยขาดความระมัดระวังที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานอย่างมาก ซึ่งบุคคลพึงคาดหมายได้ว่าอาจก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ และหากได้ใช้ความระมัดระวังแม้เพียงเล็กน้อยก็อาจป้องกันมิให้เกิดความเสียหายได้ แต่กลับมิได้ใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นเลย

เห็นว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีเป็นราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดทำบริการสาธารณะในหลายประการไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ตลอดจนจัดทำกิจการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น ทั้งนี้ ตามมาตรา ๗ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยขณะเกิดเหตุพิพาทในคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ และนโยบาย อีกทั้งมีอำนาจหน้าที่ในการสั่ง อนุญาต อนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เป็นต้น ตามมาตรา ๓๕/๕ และมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ทั้งนี้ ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีมีความประสงค์ที่จะซื้อพัสดุ ซึ่งมีใช้การซื้อที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีและเป็นผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ซื้อตามข้อ ๕ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในขณะเกิดเหตุพิพาท ย่อมมีหน้าที่ในการตรวจสอบ ควบคุม ดูแล การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อพัสดุดังกล่าวของผู้ใต้บังคับบัญชาของตนให้เป็นไปตามระเบียบข้างต้นโดยเคร่งครัด เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี และในกรณีที่พัสดุที่จัดซื้อนั้นไม่มีราคามาตรฐานหรือราคากลางของทางราชการ หรือราคาที่เคยซื้อครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา

๗๒ ปีงบประมาณ...

๒ ปีงบประมาณ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมมีหน้าที่ในการสั่งการให้ผู้บังคับบัญชาทำการสืบราคา
 ที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดจากเอกชนที่เป็นผู้ประกอบการหรือผู้มีอาชีพจำหน่ายพัสดุ
 ชนิดดังกล่าวนั้นมาวิเคราะห์และกำหนดเป็นราคาอ้างอิง แล้วนำผลการสืบราคามาประกอบ
 การพิจารณากำหนดประมาณการราคาในการจัดซื้อพัสดุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
 เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามบันทึกถ้อยคำ (แบบ ตง ๓) เอกสารหลักฐานประกอบรายงาน
 การตรวจสอบสืบสวนของสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙
 ซึ่งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามคำสั่งจังหวัดปทุมธานี ลับมาก
 ที่ ๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้นำมาประกอบการ
 พิจารณาด้วย ปรากฏการให้ถ้อยคำของนายสถาพร วงศ์พานิช ตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหาร
 ส่วนจังหวัดปทุมธานี สรุปความได้ว่า ข้าพเจ้าได้ย้ายมาปฏิบัติราชการที่องค์การบริหาร
 ส่วนจังหวัดปทุมธานี ในตำแหน่งผู้อำนวยการกองช่างเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ และได้ดำรง
 ตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘ ข้าพเจ้า
 ทำหน้าที่รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกองพัสดุและทรัพย์สิน และรับผิดชอบกำกับดูแลกองช่าง
 ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕
 ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกาย
 จากผู้ขาย จำนวน ๑๒ สัญญา โดยกองช่างไม่ได้ทำการสืบราคาของเครื่องออกกำลังกาย
 ทั้ง ๑๒ สัญญาดังกล่าว ซึ่งสาเหตุที่ไม่ได้ทำการสืบราคาเนื่องจากเครื่องออกกำลังกายที่องค์การ
 บริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีจัดซื้อนั้นมีคุณลักษณะเฉพาะที่สูงกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
 ปรากฏการให้ถ้อยคำของนายประเทือง กันธสมาส ตำแหน่ง วิศวกรโยธา ๘ วช สรุปความได้ว่า
 ข้าพเจ้าได้ย้ายมาปฏิบัติราชการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีในตำแหน่งวิศวกรโยธา ๔
 เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๒ ข้าพเจ้ามีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านสำรวจออกแบบ ประมาณการราคา
 และควบคุมงานก่อสร้าง ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย โดยใน
 ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
 ได้ทำการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายจากผู้ขาย จำนวน ๑๒ สัญญา ข้าพเจ้าเป็นผู้กำหนด
 รายละเอียดคุณลักษณะของเครื่องออกกำลังกายทั้ง ๑๒ สัญญา โดยได้นำรายละเอียด
 คุณลักษณะเฉพาะและราคาของเครื่องออกกำลังกายจากบริษัทผู้ขายตามที่ข้าพเจ้าได้สืบราคามา
 เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ประมาณ ๑๐ ราย มากำหนดเป็นคุณลักษณะเฉพาะของ
 เครื่องออกกำลังกายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีต้องการจัดซื้อ และเมื่อได้เปรียบเทียบ
 ราคาของเครื่องออกกำลังกายของบริษัทดังกล่าวแล้วก็ไม่เกินวงเงินงบประมาณ แต่ข้าพเจ้าไม่ได้
 ทำการสืบราคาของเครื่องออกกำลังกายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่เคยจัดซื้อมาก่อน
 เนื่องจากเข้าใจว่าได้รับมอบหมายให้เป็นผู้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของ
 เครื่องออกกำลังกายเพียงอย่างเดียว ส่วนการสืบราคาของเครื่องออกกำลังกายนั้นเป็นขั้นตอน

/ของกอง...

ของกองพัสดุและทรัพย์สิน ทั้งนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าเครื่องออกกำลังกายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อนั้นมีราคาค่อนข้างสูง ปรากฏการให้ถ้อยคำของนางสาวโสพนา ภักดีประไพ ตำแหน่งผู้อำนวยการกองพัสดุและทรัพย์สิน สรุปความได้ว่า ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการกองพัสดุและทรัพย์สินตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายจากผู้ขาย จำนวน ๑๒ สัญญา ซึ่งกองพัสดุและทรัพย์สินไม่ได้เป็นผู้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องออกกำลังกายและไม่ได้ทำการสืบราคาของเครื่องออกกำลังกาย เนื่องจากกองช่างซึ่งเป็นเจ้าของงบประมาณเป็นผู้กำหนด โดยขั้นตอนการดำเนินการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายทั้ง ๑๒ สัญญา กองช่างจะส่งรายละเอียดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะพร้อมกับระบุงเงินที่ใช้ในการจัดซื้อในแต่ละครั้งมาให้กองพัสดุและทรัพย์สิน แต่ข้าพเจ้าไม่ทราบว่ามีบุคคลใดเป็นผู้สืบราคาของเครื่องออกกำลังกายดังกล่าว ปรากฏการให้ถ้อยคำของนางวรรณิภา สาสนนิท ตำแหน่งนักบริหารงานการคลัง ๗ สรุปความได้ว่า ข้าพเจ้าได้เข้ารับราชการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีในตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๑ ปัจจุบันข้าพเจ้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริหารงานทรัพย์สิน และรักษาราชการในตำแหน่งหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน ฯลฯ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้าพเจ้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริหารงานพัสดุ มีหน้าที่ควบคุมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายจากผู้ขาย จำนวน ๑๒ สัญญา ซึ่งกองพัสดุและทรัพย์สินไม่ได้เป็นผู้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องออกกำลังกายและไม่ได้ทำการสืบราคาของเครื่องออกกำลังกาย เนื่องจากกองช่างซึ่งเป็นเจ้าของงบประมาณเป็นผู้กำหนด โดยขั้นตอนการดำเนินการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายทั้ง ๑๒ สัญญา กองช่างจะส่งรายละเอียดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะพร้อมกับระบุงเงินที่ใช้ในการจัดซื้อในแต่ละครั้งมาให้กองพัสดุและทรัพย์สิน แต่ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าบุคคลใดเป็นผู้สืบราคาของเครื่องออกกำลังกายดังกล่าว และไม่ทราบว่าเพราะเหตุใดจึงไม่ได้ทำการสืบราคาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นเนื่องจากกองช่างได้ทำการสืบราคามาแล้ว ปรากฏการให้ถ้อยคำของนางสิริขนา ว่านกระ ตำแหน่ง นักบริหารงานการคลัง ๗ สรุปความได้ว่า ข้าพเจ้าได้ย้ายมาปฏิบัติราชการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ปัจจุบันปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายพัสดุ มีหน้าที่ควบคุมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี และปฏิบัติหน้าที่ตามที่มีผู้บังคับบัญชามอบหมาย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้จัดซื้อเครื่องออกกำลังกายจากผู้ขาย จำนวน ๑๒ สัญญา นั้น ข้าพเจ้าทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตั้งแต่วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๖

/ถึงวันที่...

ถึงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ จำนวน ๙ สัญญา ซึ่งกองพัสดุและทรัพย์สินไม่ได้เป็นผู้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องออกกำลังกายและไม่ได้ทำการสืบราคาของเครื่องออกกำลังกาย เนื่องจากกองช่างซึ่งเป็นเจ้าของงบประมาณเป็นผู้กำหนด โดยขั้นตอนการดำเนินการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายทั้ง ๑๒ สัญญา กองช่างจะส่งรายละเอียดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะพร้อมกับงบประมาณที่ใช้ในการจัดซื้อในแต่ละครั้งมาให้กองพัสดุและทรัพย์สิน แต่ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าบุคคลใดเป็นผู้สืบราคาของเครื่องออกกำลังกายดังกล่าว และไม่ทราบว่าเพราะเหตุใดจึงไม่ได้ทำการสืบราคาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นเนื่องจากกองช่างได้ทำการสืบราคามาแล้ว ปรากฏการให้ถ้อยคำของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ขณะดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี สรุปความได้ว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายจากผู้ขาย จำนวน ๑๒ สัญญา ซึ่งข้าพเจ้าเป็นผู้บริหารมีหน้าที่กำหนดนโยบาย ส่วนการดำเนินการในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายเป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติ และข้อเท็จจริงยังปรากฏตามรายงานการตรวจสอบสืบสวนของสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ว่า สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ ได้ทำการสืบราคาเครื่องออกกำลังกายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ และทำการสืบราคาเครื่องออกกำลังกายจากผู้จำหน่ายเครื่องออกกำลังกายในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดใกล้เคียงเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๓ ราย คือ (๑) บริษัท เดอะวัน ทอย จำกัด (๒) บริษัท เน็กซ์ วิชั่น เทคโนโลยี จำกัด และ (๓) บริษัท โฟฟาน เซนไต เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด โดยระบุความต้องการเครื่องออกกำลังกายที่มีอุปกรณ์และคุณลักษณะใกล้เคียงกับเครื่องออกกำลังกายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีจัดซื้อ ซึ่งผู้จำหน่ายทั้ง ๓ ราย ระบุราคาเครื่องออกกำลังกายในใบเสนอราคา เป็นเงินจำนวน ๑๖๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๙,๙๘๕.๓๖ บาท/ต่อ ๑ ชุด (๑ ชุด มีเครื่องออกกำลังกาย ๘ อุปกรณ์)

พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อทั้ง ๓ บริษัท ที่สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ ได้ทำการสืบราคา มาเมื่อช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๕๗ นั้น เป็นผู้ที่มีอาชีพหรือประกอบกิจการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจำหน่ายเครื่องออกกำลังกาย ซึ่งมีที่ตั้งของบริษัทดังกล่าวอยู่ในจังหวัดปทุมธานีและในจังหวัดใกล้เคียง และในการสืบราคาข้างต้นของสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ ก็มีได้เปิดเผยว่าเป็นการสืบราคาเพื่อใช้ในการสอบสวนของสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ แต่อย่างไรก็ตาม ราคาเครื่องออกกำลังกายที่ได้มาจากทั้ง ๓ บริษัท ย่อมสะท้อนให้เห็นถึงราคาที่แท้จริงที่มีการซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด อีกทั้งราคาซื้อขายเครื่องออกกำลังกายของบริษัทหรือร้านค้าต่าง ๆ ในเขตจังหวัดเดียวกันและในจังหวัดใกล้เคียงย่อมมีราคาไม่แตกต่างกันมากนัก ราคาเครื่องออกกำลังกายตามใบเสนอราคาของทั้ง ๓ บริษัท ในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๕๗ จึงมีน้ำหนักเพียงพอให้รับฟังได้ว่าเป็นราคาเครื่องออกกำลังกายที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดในช่วงเวลาที่ใกล้เคียงกับช่วงเวลาที่เกิดเหตุพิพาทในคดีนี้ ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากการให้ถ้อยคำของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ การให้ถ้อยคำของบุคลากรขององค์การบริหาร

/ส่วนจังหวัด...

ส่วนจังหวัดปทุมธานี จำนวน ๕ ราย ซึ่งได้ให้ถ้อยคำสอดคล้องต้องกัน และพิจารณารายงาน ขออนุมัติจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการส่งเสริมสุขภาพที่ดีของประชาชนจังหวัดปทุมธานี จำนวน ๗ ครั้ง ที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ลงนามอนุมัติจัดซื้อ ซึ่งระบุว่า เนื่องจากเป็นครุภัณฑ์ที่ไม่มี กำหนดไว้ในบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ ตั้งงบประมาณตามราคาท้องถิ่น (กำหนดราคาจัดซื้อ เครื่องออกกำลังกาย เป็นเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท/ต่อ ๑ ชุด) ตลอดจนพิจารณาเอกสารหลักฐาน การสืบราคาเครื่องออกกำลังกายของสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ ตามรายงานการตรวจสอบ สืบสวนของสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ตามลำดับ แล้ว ในขั้นนี้ จึงฟังข้อเท็จจริงได้ว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ขณะผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำ การจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการส่งเสริมสุขภาพที่ดีของประชาชนจังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้อนุมัติสั่งซื้อและลงนามในสัญญาซื้อขาย จำนวน ๗ สัญญา โดยการจัดซื้อ เครื่องออกกำลังกายตามโครงการดังกล่าว ไม่มีราคามาตรฐานหรือราคากลางของทางราชการ แต่ในขั้นตอนการขออนุมัติจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายนั้นกองพัสดุและทรัพย์สินได้กำหนด รายละเอียดคุณสมบัติลักษณะของเครื่องออกกำลังกายพร้อมกับระบุวงเงินที่ใช้ในการจัดซื้อเครื่อง ออกกำลังกาย เป็นเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท/ต่อ ๑ ชุด (๑ ชุด ประกอบด้วย เครื่องออกกำลังกาย ๘ อุปกรณ์ และป้ายการเล่นตามจำนวนเครื่องออกกำลังกาย) ตามรายงานที่ได้รับมาจาก กองช่าง โดยมีได้มีการระบุราคาที่เคยซื้อครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ ในรายงาน ขออนุมัติจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการข้างต้น และก่อนเสนอรายงานขออนุมัติจัดซื้อ เครื่องออกกำลังกายดังกล่าวกองช่างและกองพัสดุและทรัพย์สินก็ได้ทำการสืบราคาซื้อขายกัน ตามปกติในท้องตลาดจากบริษัทหรือร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องออกกำลังกายแต่อย่างใด สำหรับกรณีที่ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้กำหนดราคาเครื่องออกกำลังกาย ที่จัดซื้อตามโครงการส่งเสริมสุขภาพที่ดีของประชาชนจังหวัดปทุมธานีในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยใช้ราคาที่เคยซื้อครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ จึงเป็นการปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว นั้น เห็นว่า เมื่อพิจารณารายงานขออนุมัติจัดซื้อ เครื่องออกกำลังกายตามโครงการข้างต้นที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ลงนามอนุมัติจัดซื้อ ซึ่งระบุเพียงว่า เนื่องจากเป็นครุภัณฑ์ที่ไม่มีกำหนดไว้ในบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ ตั้งงบประมาณตามราคา ท้องถิ่น โดยมีได้มีการระบุว่า ตั้งงบประมาณตามราคาที่เคยซื้อครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ แต่อย่างใด ประกอบกับเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามหนังสือกระทรวงการคลัง ฉบับที่ กค ๐๔๑๕.๖/ล ๓๐๒๑ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ทำการ พิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตามกรณีที่พิพาทในคดีนี้ ซึ่งสรุปความได้ว่า กรณีการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการข้างต้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีอ้างว่า ได้นำราคาที่เคยจัดซื้อในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ มาใช้ในการกำหนดประมาณการราคา

/ในการ...

ในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกาย แต่จากการตรวจสอบปรากฏว่ารายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องออกกำลังกายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีจัดซื้อในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ และนำมากำหนดเป็นราคามาตรฐานในรายงานขออนุมัติจัดซื้อเครื่องออกกำลังกาย ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ เพื่อจัดซื้อในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ก็มีรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องออกกำลังกายที่แตกต่างกัน จึงไม่อาจนำราคาที่เคยจัดซื้อในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ มากำหนดเป็นประมาณการราคาจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทราบรายละเอียดการพิจารณากรณีดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตั้งแต่ในชั้นของการออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แล้ว แต่ก็ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้โต้แย้งว่า รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องออกกำลังกายที่จัดซื้อในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ มีรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะที่ไม่แตกต่างจากรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องออกกำลังกายที่จัดซื้อในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือไม่ อย่างไร ในชั้นนี้จึงฟังข้อเท็จจริงได้ว่า รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องออกกำลังกายที่จัดซื้อในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ กับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ มีความแตกต่างกัน ราคาที่จัดซื้อในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงมิใช่ราคาที่เคยซื้อครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ ตามข้อ ๒๐ วรรคหนึ่ง (๓) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในขณะเกิดเหตุพิพาท จึงไม่อาจนำมากำหนดเป็นประมาณการราคาในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจรับฟังเพื่อหักล้างข้อเท็จจริงที่ศาลรับฟังข้างต้นได้ ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติแล้วว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้อนุมัติสั่งซื้อเครื่องออกกำลังกายตามรายงานขออนุมัติจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการส่งเสริมสุขภาพที่ดีของประชาชนจังหวัดปทุมธานี จำนวน ๗ ครั้ง โดยมิได้มีการสั่งการให้ผู้ได้บังคับบัญชาทำการสืบราคาซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดจากเอกชนที่เป็นผู้ประกอบการ หรือผู้มีอาชีพจำหน่ายเครื่องออกกำลังกายนั้นมาวิเคราะห์และกำหนดเป็นราคาอ้างอิง แล้วนำผลการสืบราคาดังกล่าวมาประกอบการพิจารณากำหนดประมาณการราคาในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เป็นเหตุให้ประมาณการราคาในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการดังกล่าวสูงกว่าราคาซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีและเป็นผู้มีอำนาจสั่งซื้อ ตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับข้อ ๕ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในขณะเกิดเหตุพิพาท ได้ควบคุมตรวจสอบกระบวนการและขั้นตอนในการจัดซื้อ ตลอดจนพิจารณารายงานขออนุมัติจัดซื้อในแต่ละโครงการที่ผู้ได้บังคับบัญชา

/เสนอมาด้วย...

เสนอมาด้วยความละเอียดรอบคอบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบข้างต้นแล้ว ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมจะตรวจพบได้ว่า การจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามรายงานขออนุมัติจัดซื้อตามโครงการดังกล่าวยังมีได้ทำการสืบราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด เนื่องจากในรายงานขออนุมัติจัดซื้อนั้นระบุเพียงว่า เป็นครุภัณฑ์ที่ไม่มีกำหนดไว้ในบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ ตั้งงบประมาณตามราคาท้องถื่น โดยไม่ปรากฏรายละเอียดของการสืบราคาหรือที่มาของประมาณการราคา ในรายงานขออนุมัติจัดซื้อหรือเอกสารหลักฐานประกอบรายงานขออนุมัติจัดซื้อ อันถือเป็นสาระสำคัญในการจัดซื้อพัสดุตามระเบียบดังกล่าวแต่อย่างใด การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ลงนามอนุมัติในรายงานขออนุมัติจัดซื้อที่ได้บังคับบัญชาเสนอมาโดยมิได้ทักท้วงใด ๆ เป็นเหตุให้ประมาณการราคาในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายสูงกว่าราคาซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด การกระทำของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากความรอบคอบระมัดระวังที่เพียงพอไปจากวิสัยของผู้มีอำนาจอนุญาตสั่งซื้ออย่างมาก และเป็นการไม่ดูแลรักษาผลประโยชน์ของทางราชการตามตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๒๐ วรรคหนึ่ง (๓) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในขณะเกิดเหตุพิพาท พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับความเสียหายที่ต้องจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการดังกล่าวในราคาที่สูงกว่าราคาซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด อันเป็นการกระทำละเมิดต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔

กรณีมีปัญหาที่ต้องพิจารณาประการสุดท้ายว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จำนวนเท่าใด

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๔๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า ค่าสินไหมทดแทนจะพึงใช้โดยสถานใดเพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ วรรคสอง บัญญัติว่า สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่ง จะมีได้เพียงใดให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์ โดยมีต้องให้ใช้เต็มจำนวนของความเสียหายก็ได้ วรรคสาม บัญญัติว่า ถ้าการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ให้หักส่วนแห่งความรับผิดดังกล่าวออกด้วย วรรคสี่ บัญญัติว่า ในกรณีที่การละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน มิให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับและเจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น จากบทบัญญัติดังกล่าวเห็นได้ว่า เจตนารมณ์ของ

/บทบัญญัติ...

บทบัญญัติมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มิได้มุ่งหมายให้หน่วยงานของรัฐเรียกค่าสินไหมทดแทนจนเต็มจำนวนความเสียหายโดยไม่คำนึงถึงความเป็นธรรมที่จะมีต่อเจ้าหน้าที่แต่ละคน เพื่อไม่ให้เป็นการบั่นทอนขวัญและกำลังใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากการที่เจ้าหน้าที่ดำเนินกิจการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐหาได้เป็นไปได้เพื่อประโยชน์อันเป็นการเฉพาะตัวไม่ ประกอบกับการให้คุณให้โทษแก่เจ้าหน้าที่เพื่อควบคุมการทำงานของเจ้าหน้าที่ยังมีวิธีการในการบริหารงานบุคคลและการดำเนินการทางวินัยกำกับดูแลอีกส่วนหนึ่ง อันเป็นหลักประกันมิให้เจ้าหน้าที่ทำการใด ๆ โดยไม่รอบคอบอยู่แล้ว และจากบทบัญญัติข้างต้น การที่หน่วยงานของรัฐจะใช้สิทธิให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจึงต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์สำคัญ ๓ ประการ คือ ประการที่หนึ่งต้องคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณี ประการที่สองหากละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมต้องหักส่วนความรับผิดดังกล่าวออกด้วย และประการที่สาม กรณีละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคนมีให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับ

ข้อเท็จจริงปรากฏตามรายงานการตรวจสอบสืบสวนของสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ซึ่งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดคำสั่งจังหวัดปทุมธานี ลับมาก ที่ ๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้นำมาประกอบการพิจารณาด้วย ปรากฏว่า สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ ได้ทำการสืบราคาเครื่องออกกำลังกายจากผู้จำหน่ายเครื่องออกกำลังกายในจังหวัดปทุมธานีและในจังหวัดใกล้เคียง เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๓ ราย คือ (๑) บริษัท เดอะวัน ทอย จำกัด (๒) บริษัท เน็กซ์ วิชั่น เทคโนโลยี จำกัด และ (๓) บริษัท โฟฟาน เซนได เอ็นจิเนียริง จำกัด โดยระบุความต้องการเครื่องออกกำลังกายที่มีอุปกรณ์และคุณลักษณะใกล้เคียงกับเครื่องออกกำลังกายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีจัดซื้อในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยบริษัท เดอะวัน ทอย จำกัด ได้เสนอราคาตามรายการดังนี้ (๑) อุปกรณ์บริหารหน้าท้อง ราคาชุดละ ๒๐,๐๐๐ บาท (๒) อุปกรณ์ปั่นเท้า ราคาชุดละ ๒๐,๐๐๐ บาท (๓) อุปกรณ์บริหารหัวไหล่ ราคาชุดละ ๒๐,๐๐๐ บาท (๔) อุปกรณ์โยกบริหารแขน ราคาชุดละ ๒๐,๐๐๐ บาท (๕) อุปกรณ์บริหารหน้าท้องและแขน ราคาชุดละ ๒๐,๐๐๐ บาท (๖) อุปกรณ์บริหารส่วนเอวและส่วนขา ราคาชุดละ ๒๐,๐๐๐ บาท (๗) อุปกรณ์ผ่อนคลายส่วนเอวและหลัง ราคาชุดละ ๒๐,๐๐๐ บาท และ (๘) อุปกรณ์ฝึกเดิน ราคาชุดละ ๒๐,๐๐๐ บาท บริษัท เน็กซ์ วิชั่น เทคโนโลยี จำกัด ได้เสนอราคาตามรายการดังนี้ (๑) อุปกรณ์บริหารหน้าท้อง ราคาชุดละ ๒๓,๗๕๐ บาท (๒) อุปกรณ์ปั่นเท้า ราคาชุดละ ๒๓,๗๕๐ บาท (๓) อุปกรณ์บริหารหัวไหล่ ราคาชุดละ ๒๗,๐๐๐ บาท (๔) อุปกรณ์โยกบริหารแขน ราคาชุดละ ๒๗,๐๐๐ บาท (๕) อุปกรณ์บริหารหน้าท้องและแขน ราคาชุดละ ๒๓,๗๕๐ บาท (๖) อุปกรณ์บริหารส่วนเอวและส่วนขา

/ราคา...

ราคาชุดละ ๒๗,๐๐๐ บาท (๗) อุปกรณ์ผ่อนคลายเป็นส่วนแอมและหลัง ราคาชุดละ ๒๓,๗๕๐ บาท และ (๘) อุปกรณ์ฝึกเดิน ราคาชุดละ ๒๒,๑๒๕ บาท และบริษัท โฟฟาน เซนโต เอ็นจิเนียริง จำกัด ได้เสนอราคาตามรายการดังนี้ (๑) อุปกรณ์บริหารหน้าท้อง ราคาชุดละ ๒๖,๕๔๓.๗๖ บาท (๒) อุปกรณ์ปั่นเท้า ราคาชุดละ ๒๖,๕๔๓.๗๖ บาท (๓) อุปกรณ์บริหารหัวไหล่ ราคาชุดละ ๒๖,๙๑๖.๖๕ บาท (๔) อุปกรณ์โยกบริหารแขน ราคาชุดละ ๓๐,๕๕๙.๒๐ บาท (๕) อุปกรณ์บริหารหน้าท้องและแขน ราคาชุดละ ๒๒,๓๔๑.๘๗ บาท (๖) อุปกรณ์บริหารส่วนแอมและส่วนขา ราคาชุดละ ๒๖,๐๒๕.๓๔ บาท (๗) อุปกรณ์ผ่อนคลายเป็นส่วนแอมและหลัง ราคาชุดละ ๒๗,๓๘๙.๕๙ บาท และ (๘) อุปกรณ์ฝึกเดิน ราคาชุดละ ๒๓,๖๖๕.๑๙ บาท นั้น เห็นว่า เมื่อพิจารณาราคาเครื่องออกกำลังกายของทั้ง ๓ บริษัท ที่สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ ได้ทำการสืบราคามาเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๗ แล้ว สามารถนำมาคำนวณเป็นราคาเครื่องออกกำลังกาย (จำนวน ๑ ชุด/เครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๘ อุปกรณ์) ตามรายการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ยของแต่ละรายการ ซึ่งเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับคู่มือแนวทางการประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลางและการคำนวณราคากลางเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ จัดทำขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ได้ดังนี้ (๑) อุปกรณ์บริหารหน้าท้อง ราคาชุดละ ๒๓,๔๓๑.๒๕ บาท $(๒๐,๐๐๐ + ๒๓,๗๕๐ + ๒๖,๕๔๓.๗๖ \div ๓)$ (๒) อุปกรณ์ปั่นเท้า ราคาชุดละ ๒๓,๔๓๑.๒๕ บาท $(๒๐,๐๐๐ + ๒๓,๗๕๐ + ๒๖,๕๔๓.๗๖ \div ๓)$ (๓) อุปกรณ์บริหารหัวไหล่ ราคาชุดละ ๒๔,๖๓๘.๘๘ บาท $(๒๐,๐๐๐ + ๒๗,๐๐๐ + ๒๖,๙๑๖.๖๕ \div ๓)$ (๔) อุปกรณ์โยกบริหารแขน ราคาชุดละ ๒๕,๘๕๓.๐๖ บาท $(๒๐,๐๐๐ + ๒๗,๐๐๐ + ๓๐,๕๕๙.๒๐ \div ๓)$ (๕) อุปกรณ์บริหารหน้าท้องและแขน ราคาชุดละ ๒๒,๐๓๐.๖๒ บาท $(๒๐,๐๐๐ + ๒๓,๗๕๐ + ๒๒,๓๔๑.๘๗ \div ๓)$ (๖) อุปกรณ์บริหารส่วนแอมและส่วนขา ราคาชุดละ ๒๔,๓๔๑.๗๘ บาท $(๒๐,๐๐๐ + ๒๗,๐๐๐ + ๒๖,๐๒๕.๓๔ \div ๓)$ (๗) อุปกรณ์ผ่อนคลายเป็นส่วนแอมและหลัง ราคาชุดละ ๒๓,๗๑๓.๑๙ บาท $(๒๐,๐๐๐ + ๒๓,๗๕๐ + ๒๗,๓๘๙.๕๙ \div ๓)$ (๘) อุปกรณ์ฝึกเดิน ราคาชุดละ ๒๑,๙๓๐.๐๖ บาท $(๒๐,๐๐๐ + ๒๒,๑๒๕ + ๒๓,๖๖๕.๑๙ \div ๓)$ รวมราคาเครื่องออกกำลังกายตามรายการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อเฉพาะรายการเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๘ อุปกรณ์ คิดเป็นเงินจำนวน ๑๘๙,๓๗๐.๐๙ บาท/ต่อ ๑ ชุด $(๒๓,๔๓๑.๒๕ + ๒๓,๔๓๑.๒๕ + ๒๔,๖๓๘.๘๘ + ๒๕,๘๕๓.๐๖ + ๒๒,๐๓๐.๖๒ + ๒๔,๓๔๑.๗๘ + ๒๓,๗๑๓.๑๙ + ๒๑,๙๓๐.๐๖)$ เมื่อได้วินิจฉัยแล้วข้างต้นว่า ราคาเครื่องออกกำลังกายตามใบเสนอราคาของทั้ง ๓ บริษัท ในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๕๗ มีน้ำหนักเพียงพอให้รับฟังได้ว่า เป็นราคาเครื่องออกกำลังกายที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดในช่วงเวลาที่ใกล้เคียงกับช่วงเวลาที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการส่งเสริมสุขภาพที่ดีของประชาชนจังหวัด

/ปทุมธานี...

ปทุมธานีในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เมื่อนำราคาดังกล่าวข้างต้น มาคำนวณเป็นราคาเครื่องออกกำลังกายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อ เฉพาะรายการเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๘ อุปกรณ์ ซึ่งแยกพิจารณาตามสัญญาซื้อขายในส่วนที่ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ลงนามอนุมัติจัดซื้อ จำนวน ๗ สัญญา ได้ดังนี้

(๑) สัญญาเลขที่ ๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ องค์การบริหารส่วน จังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๒๓ ชุด คิดเป็นเงินจำนวน ๔,๓๕๕,๕๑๒.๐๗ บาท (๑๘๙,๓๗๐.๐๙ x ๒๓) เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ได้ทำสัญญาซื้อขายเครื่องออกกำลังกายกับบริษัท สไลเดอร์เวิลด์ ซิสเต็มส์ จำกัด ในราคา ๑๑,๓๑๐,๐๐๐ บาท และได้จ่ายเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่บริษัท สไลเดอร์เวิลด์ ซิสเต็มส์ จำกัด แล้ว จำนวน ๓ งวด เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ตามลำดับ ดังนั้น ความเสียหายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับจากการประมาณการราคาในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการส่งเสริมสุขภาพที่ดีของ ประชาชนจังหวัดปทุมธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เฉพาะรายการเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๘ อุปกรณ์ สูงกว่าราคาซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด คิดเป็นเงินจำนวน ๖,๙๕๔,๔๘๗.๙๓ บาท (๑๑,๓๑๐,๐๐๐ - ๔,๓๕๕,๕๑๒.๐๗)

(๒) สัญญาเลขที่ ๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ องค์การบริหารส่วน จังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๓๑ ชุด คิดเป็นเงินจำนวน ๕,๘๗๐,๔๗๒.๗๙ บาท (๑๘๙,๓๗๐.๐๙ x ๓๑) เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ได้ทำสัญญาซื้อขายเครื่องออกกำลังกายกับบริษัท สไลเดอร์เวิลด์ ซิสเต็มส์ จำกัด ในราคา ๑๕,๒๕๓,๐๐๐ บาท และได้จ่ายเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่บริษัท สไลเดอร์เวิลด์ ซิสเต็มส์ จำกัด แล้ว จำนวน ๓ งวด เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ และวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ตามลำดับ ดังนั้น ความเสียหายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับจากการประมาณการราคาในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการส่งเสริมสุขภาพที่ดีของ ประชาชนจังหวัดปทุมธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เฉพาะรายการเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๘ อุปกรณ์ สูงกว่าราคาซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด คิดเป็นเงินจำนวน ๙,๓๘๒,๕๒๗.๒๑ บาท (๑๕,๒๕๓,๐๐๐ - ๕,๘๗๐,๔๗๒.๗๙)

(๓) สัญญาเลขที่ ๑๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ องค์การบริหารส่วน จังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๓ ชุด คิดเป็นเงินจำนวน ๕๖๘,๑๑๐.๒๗ บาท (๑๘๙,๓๗๐.๐๙ x ๓) เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำสัญญา ซื้อขายเครื่องออกกำลังกายกับบริษัท สไลเดอร์เวิลด์ ซิสเต็มส์ จำกัด ในราคา ๑,๔๗๕,๐๐๐ บาท และได้จ่ายเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่บริษัท สไลเดอร์เวิลด์ ซิสเต็มส์ จำกัด แล้ว เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ดังนั้น ความเสียหายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับจากการ

/ประมาณการ...

ประมาณการราคาในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการส่งเสริมสุขภาพที่ดีของประชาชนจังหวัดปทุมธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เฉพาะรายการเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๘ อุปกรณ์ สูงกว่าราคาซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด คิดเป็นเงินจำนวน ๙๐๖,๘๘๙.๗๓ บาท (๑,๔๗๕,๐๐๐ - ๕๖๘,๑๑๐.๒๗)

(๔) สัญญาเลขที่ ๑๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๑๓ ชุด คิดเป็นเงินจำนวน ๒,๔๖๑,๘๑๑.๑๗ บาท (๑,๘๙๙,๓๗๐.๐๙ x ๑๓) เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำสัญญาซื้อขายเครื่องออกกำลังกายกับบริษัท สมุสบาห จำกัด ในราคา ๖,๓๖๑,๐๐๐ บาท และได้จ่ายเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่บริษัท สมุสบาห จำกัด แล้ว จำนวน ๒ งวด เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ และวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๖ ตามลำดับ ดังนั้น ความเสียหายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับจากการประมาณการราคาในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการส่งเสริมสุขภาพที่ดีของประชาชนจังหวัดปทุมธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เฉพาะรายการเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๘ อุปกรณ์ สูงกว่าราคาซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด คิดเป็นเงินจำนวน ๓,๘๙๙,๑๘๘.๘๓ บาท (๖,๓๖๑,๐๐๐ - ๒,๔๖๑,๘๑๑.๑๗)

(๕) สัญญาเลขที่ ๒๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๑๑ ชุด คิดเป็นเงินจำนวน ๒,๐๘๓,๐๗๐.๙๙ บาท (๑,๘๘๙,๓๗๐.๐๙ x ๑๑) เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำสัญญาซื้อขายเครื่องออกกำลังกายกับบริษัท สมุสบาห จำกัด ในราคา ๕,๓๖๕,๐๐๐ บาท และได้จ่ายเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่บริษัท สมุสบาห จำกัด แล้ว เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ ดังนั้น ความเสียหายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับจากการประมาณการราคาในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการส่งเสริมสุขภาพที่ดีของประชาชนจังหวัดปทุมธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เฉพาะรายการเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๘ อุปกรณ์ สูงกว่าราคาซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด คิดเป็นเงินจำนวน ๓,๒๘๑,๙๒๙.๐๑ บาท (๕,๓๖๕,๐๐๐ - ๒,๐๘๓,๐๗๐.๙๙)

(๖) สัญญาเลขที่ ๒๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๑๖ ชุด คิดเป็นเงินจำนวน ๓,๐๒๙,๙๒๑.๔๔ บาท (๑,๘๘๙,๓๗๐.๐๙ x ๑๖) เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำสัญญาซื้อขายเครื่องออกกำลังกายกับบริษัท สมุสบาห จำกัด ในราคา ๗,๗๙๐,๐๐๐ บาท และได้จ่ายเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่บริษัท สมุสบาห จำกัด แล้ว เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ ดังนั้น ความเสียหายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับจากการประมาณการราคาในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการส่งเสริมสุขภาพที่ดีของประชาชนจังหวัดปทุมธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เฉพาะรายการเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๘ อุปกรณ์ สูงกว่า

/ราคาที่...

ราคาซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด คิดเป็นเงินจำนวน ๔,๗๖๐,๐๗๘.๕๖ บาท (๗,๗๙๐,๐๐๐ - ๓,๐๒๙,๙๒๑.๔๔)

(๗) สัญญาเลขที่ ๒๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๑๕ ชุด คิดเป็นเงินจำนวน ๒,๘๔๐,๕๕๑.๓๕ บาท (๑๘๙,๓๗๐.๐๙ x ๑๕) เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำสัญญาซื้อขายเครื่องออกกำลังกายกับบริษัท สมุสบาท จำกัด ในราคา ๗,๓๑๒,๕๐๐ บาท และได้จ่ายเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่บริษัท สมุสบาท จำกัด แล้ว เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๗ ดังนั้นความเสียหายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับจากการประมาณการราคาในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการส่งเสริมสุขภาพที่ดีของประชาชนจังหวัดปทุมธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เฉพาะรายการเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๘ อุปกรณ์ สูงกว่าราคาซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด คิดเป็นเงินจำนวน ๔,๔๗๑,๙๔๘.๖๕ บาท (๗,๓๑๒,๕๐๐ - ๒,๘๔๐,๕๕๑.๓๕)

รวมความเสียหายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับจากการประมาณการราคาในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการส่งเสริมสุขภาพที่ดีของประชาชนจังหวัดปทุมธานีในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ คำนวณเฉพาะรายการเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๘ อุปกรณ์ ในส่วนที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ลงนามอนุมัติจัดซื้อ จำนวน ๗ สัญญา สูงกว่าราคาซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด คิดเป็นเงินจำนวน ๓๓,๖๕๗,๐๔๙.๙๒ บาท แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามรายงานขออนุมัติจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการข้างต้นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีและสัญญาซื้อขายเครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๗ สัญญาที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ลงนามอนุมัติจัดซื้อ ปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกาย โดยมีรายการจัดซื้อ ๑ ชุด ประกอบด้วย เครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๘ อุปกรณ์ และมีรายการจัดซื้อป้ายการเล่นตามจำนวนเครื่องออกกำลังกายที่จัดซื้อด้วย แต่สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ ชี้แจงต่อศาลว่า ตามตารางเปรียบเทียบราคาเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีกับผู้จำหน่ายที่สืบราคามาตามรายงานการตรวจสอบสืบสวนของสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นราคาอุปกรณ์เครื่องออกกำลังกาย จำนวน ๘ อุปกรณ์ เท่านั้น ไม่รวมถึงราคาป้ายการเล่นตามที่ปรากฏในรายละเอียดแนบท้ายสัญญาซื้อขายเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีแต่อย่างใด ในเมื่อป้ายการเล่นนั้นเป็นรายการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ทำการจัดซื้อพร้อมกับเครื่องออกกำลังกายตามโครงการข้างต้นด้วย การคำนวณประมาณการราคาเครื่องออกกำลังกายที่มีการซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดเพื่อนำมาใช้เปรียบเทียบกับประมาณการราคาในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีตามโครงการดังกล่าวจึงต้องนำราคาป้ายการเล่นมาคำนวณรวมด้วย แต่เมื่อปรากฏว่า สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ มิได้

/ทำการ...

ทำการสืบราคาป้ายการเล่นจากทั้ง ๓ บริษัทข้างต้น ในขณะที่ทำการตรวจสอบสืบสวน ประกอบกับการสืบราคาซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดของป้ายการเล่นนั้นย่อมจะต้องทำการสืบราคาในช่วงเวลาที่ได้มีการจัดซื้อหรือในเวลาใกล้เคียงกับช่วงเวลาดังกล่าว เมื่อเหตุที่พิพาทในคดีนี้เกิดขึ้นในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ การแสวงหาข้อเท็จจริงโดยวิธีการเช่นว่านี้ย่อมเป็นการพันวิสัยที่จะกระทำได้ แต่อย่างไรก็ดี เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในความเสียหายกรณีดังกล่าวจากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเงินจำนวน ๓๑,๐๗๑,๙๓๒ บาท ซึ่งหากศาลได้นำราคาป้ายการเล่นที่มีการซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดมาคำนวณรวมกับความเสียหายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับจากการประมาณการราคาในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายในส่วนที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ลงนามอนุมัติจัดซื้อตามที่ได้วินิจฉัยมาโดยลำดับแล้ว ก็ยังคงเป็นความเสียหายที่สูงกว่าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้ใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อยู่ดี ศาลจึงไม่อาจวินิจฉัยเกินกว่าความเสียหายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีใช้สิทธิเรียกร้องได้ และเมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้รับความเสียหายที่ต้องจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการข้างต้นในราคาที่สูงกว่าราคาซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด อันเป็นการกระทำละเมิดต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าว แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายตามโครงการส่งเสริมสุขภาพที่ดีของประชาชนจังหวัดปทุมธานีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีนั้นเป็นโครงการที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีได้เสนอต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและปรับปรุงคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ อันเป็นโครงการที่มาจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่ อีกทั้งในขณะที่มีการตรวจสอบสืบสวนกรณีดังกล่าวอุปกรณ์เครื่องออกกำลังกายก็ยังอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้เป็นอย่างดีเมื่อเทียบกับระยะเวลา นับตั้งแต่วันที่มีการติดตั้งเครื่องออกกำลังกายจนถึงวันที่มีการตรวจสอบ เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในกรณีดังกล่าวแล้วเห็นว่า การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีในอัตราร้อยละ ๕๐ ของความเสียหายในส่วนที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ลงนามอนุมัติจัดซื้อ จำนวน ๗ สัญญาคิดเป็นเงินจำนวน ๑๕,๕๓๕,๙๖๖ บาท และให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๑๕ ของความเสียหายดังกล่าว คิดเป็นเงินจำนวน ๒,๓๓๐,๓๙๔.๘๐ บาท จึงเป็นการกำหนดความเสียหายและสัดส่วนความรับผิดชอบที่เหมาะสมและเป็นคุณแก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มากแล้ว ดังนั้นคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ที่ ๐๒๓๙๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เป็นเงินจำนวน ๒,๓๓๐,๓๙๔.๘๙ บาท จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า คำสั่งของ

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

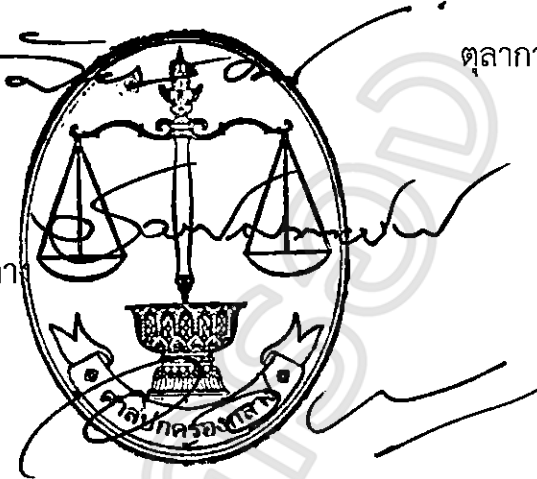
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่วินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ โดยอาศัยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเดียวกัน ซึ่งได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทราบตามหนังสือลับมาก ที่ ปท ๕๑๐๐๑/๐๑๓ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ จึงชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

พิพากษายกฟ้อง

นางสาวลักขณา ดวงตาทิพย์
ตุลาการศาลปกครองกลาง

นายวิวรรณ เศรษฐอริยพงษ์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

นางสาวेमออิสสร่า จันทร์เกษม
ตุลาการศาลปกครองกลาง

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการผู้แถลงคดี : นางทิพาพันธุ์ รัตนพิทักษ์

